

بسمه تعالی

«دستورالعمل پذیرش و اعتباربخشی مؤسسات و دانشجویان داوطلب دوره دکتری تخصصی پژوهشی»

(Ph.D. by Research)

((بخش پژوهش محور))

با عنایت به ابلاغ آئین‌نامه دوره دکتری تخصصی پژوهش/فناوری محور (Ph.D. by Research/Technology-Oriented) مصوب هفتاد و هفتمین جلسه شورای عالی برنامه‌ریزی علوم پزشکی مورخ 1399/08/18، دستورالعمل زیر تدوین گردید:

در این دستورالعمل به منظور رعایت اختصار به تمام دانشگاه‌ها، پژوهشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی دارای مجوز از شورای گسترش دانشگاه‌های علوم پزشکی که در زمینه تحصیلات تکمیلی فعالیت دارند «مؤسسه» گفته می‌شود.

ماده 1: مراحل گردش کار جهت اخذ مجوز برگزاری دوره دکتری تخصصی پژوهشی توسط مرکز تحقیقاتی

مرحله اول: ارسال موارد ذیل به معاونت تحقیقات و فناوری وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی:

1-1: نامه تأییدیه معاونت پژوهشی مؤسسه مربوطه مبنی بر دراختیار داشتن بودجه تحقیقاتی مربوطه (اعتبار مالی پژوهشی (Grant)) استاد راهنمای پیشنهادی، امکانات، تجهیزات و فضای فیزیکی مناسب

1-2: تکمیل و ارسال کاربرگ اعتباربخشی مراکز تحقیقاتی متقاضی، به واحد دکتری تخصصی پژوهشی معاونت تحقیقات و فناوری وزارت متبوع، بانضمام مستندات مربوطه زیر جهت بررسی کارشناسی:

1. تصویر احکام کارگزینی و ابلاغ کلیه اعضای هیئت علمی مرکز تحقیقات

2. تصویر احکام کارگزینی و ابلاغ اساتید راهنمای پیشنهادی از اعضای هیئت علمی (تمام وقت یا نیمه وقت) مرکز تحقیقاتی حداقل با مرتبه دانشیاری (هیئت علمی می‌بایست از آن مؤسسه حکم کارگزینی تمام وقتی داشته باشد)

تبصره 5: چنانچه استاد راهنمای پیشنهادی اصلی دارای مدرک تحصیلی بالینی است، می‌بایست یک استاد راهنما با مدرک تحصیلی دکتری تخصصی با حداقل مرتبه استادیاری با ارائه مستندات زیر معرفی شود:

الف) ابلاغ عضویت تمام وقت یا نیمه وقتی مرکز تحقیقات

ب) حکم کارگزینی

ج) سوابق تدریس یا تحقیق حداقل سه سال در دوره کارشناسی ارشد و دکتری عمومی/دکتری حرفه‌ای

3. تصویر 6 مقاله اصیل پژوهشی (Original Article) منتشر شده در مجلات علمی، پژوهشی معتبر نمایه شده در نمایه‌نامه‌های بین‌المللی (Pub Med یا Web of Science) به عنوان نویسنده اول یا مسئول اساتید راهنما، در طول 2 سال گذشته (تصویر مستند نمایه شدن مجله)
4. تصویر h-index استاد راهنمای پیشنهادی که می‌بایست حداقل 20 و بالاتر باشد (مطابق با نمایه بین‌المللی Scopus باشد) (برای رشته های پرستاری - مامایی و دندانپزشکی h-index حداقل 15 و بالاتر مورد قبول است).
5. ابلاغ عضویت تمام وقتی حداقل 2 محقق پژوهشی با مدرک دکتری تخصصی (Ph.D.) یا دکتری تخصصی پژوهشی مرتبط با رشته در مرکز جهت مشاوره، همکاری و نظارت در انجام پروژه
6. تصویر گزارش ارزشیابی سالیانه فعالیتهای پژوهشی مراکز تحقیقات از وب سایت معاونت تحقیقات و فناوری وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی مبنی بر اینکه:

الف) مرکز تحقیقات متقاضی جزو 30 (سی) درصد اول گروه ارزشیابی باشد.

ب) روند سه ساله‌ی نمره‌ی Z نزولی نباشد.

7. تأییدیه معاونت آموزشی مؤسسه مبنی بر دارا بودن مقطع دکتری تخصصی (Ph.D.) در رشته مورد تقاضای دکتری تخصصی پژوهشی
8. ارائه تفاهم نامه همکاری علمی - تحقیقاتی مراکز تحقیقاتی متقاضی با یکی از گروههای آموزشی (مرتبط با رشته دکتری تخصصی پژوهشی درخواستی) آن مؤسسه مبتنی بر همکاریهای علمی، اجرایی، آموزشی و پژوهشی از جمله برگزاری دوره‌ی کسب مهارتهای نظری و عملی بنیادین پژوهش و همکاری علمی/اجرایی با مراکز تحقیقات، استفاده دانشجویان از امکانات، تجهیزات، آزمایشگاه و فضای آموزشی گروه آموزشی و ... مؤسسه.

- مرحله دوم:** بازدید ناظرین کمیته نظارت، ارزیابی و ارتقاء دکتری تخصصی پژوهش محور از مراکز تحقیقاتی متقاضی و تهیه گزارش تأیید امکانات، فضای فیزیکی، مواد و تجهیزات و پتانسیل علمی - تحقیقاتی مراکز تحقیقات جهت برگزاری دوره توسط رییس کمیته مزبور
- مرحله سوم:** ارسال درخواستهای مورد تأیید به کمیته منتخب دکتری تخصصی پژوهشی معاونت تحقیقات و فناوری جهت:

- 1- تأیید اساتید راهنما براساس مدارک مندرج در مرحله اول ماده 1 دستورالعمل مذکور
- 2- تعیین عنوان یا عناوین رشته دوره دکتری تخصصی پژوهشی برای اساتید راهنمای پیشنهادی مراکز تحقیقاتی
- 3- تعیین ظرفیت پذیرش دانشجو با رعایت حداکثر سقف 2 نفر به ازای هر استاد راهنمای مورد تأیید
- 4- نیازسنجی رشته‌های دکتری تخصصی پژوهشی درخواستی با رشته‌های دکتری تخصصی آن مؤسسه و سایر مؤسسات کشور

مرحله چهارم: اعلام مصوبات اولیه کمیته منتخب دکتری تخصصی پژوهشی به شورای گسترش دانشگاههای علوم پزشکی کشور جهت بررسی و تأیید نهایی

مرحله پنجم: ابلاغ رشته - محل و ظرفیتهای پذیرش دانشجوی دکتری تخصصی پژوهشی تأییدشده‌ی شورای گسترش دانشگاههای علوم پزشکی به مرکز سنجش آموزش پزشکی توسط دبیرخانه شورای گسترش دانشگاههای علوم پزشکی جهت درج در دفترچه راهنمای آزمون متمرکز دکتری تخصصی

مرحله ششم: ابلاغ رشته - محل و ظرفیتهای پذیرش دانشجوی دکتری تخصصی پژوهشی تأیید شدهی شورای گسترش دانشگاههای علوم پزشکی به مؤسسات مجری توسط معاونت تحقیقات و فناوری وزارت متبوع

ماده 2: مراحل پذیرش دانشجو

1. در ماه بهمن یا اسفند هر سال رشته - محل و ظرفیتهای پذیرش دانشجو در دورههای دکتری تخصصی پژوهشی از طریق سایت مرکز سنجش آموزش پزشکی معاونت آموزشی وزارت متبوع به نشانی www.sanjeshp.ir بصورت همزمان در دفترچه راهنمای آزمون دکتری تخصصی اعلام می گردد و داوطلبان می توانند نسبت به ثبت نام اقدام نمایند.
2. آزمون دکتری تخصصی پژوهشی در دو مرحله، مرحله اول (آزمون کتبی) و مرحله دوم (آزمون شفاهی) توسط مرکز سنجش آموزش پزشکی معاونت آموزشی وزارت متبوع برگزار می شود.
3. داوطلبانی می توانند در آزمون دورههای دکتری تخصصی پژوهشی شرکت نمایند که دارای شرایط مندرج در ماده 5 آئین نامه دکتری تخصصی پژوهشی/فناوری محور مصوب 1399/08/18 شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی باشند.
4. آزمون کتبی دکتری تخصصی پژوهشی در خرداد یا تیرماه هر سال برگزار می شود.
5. طبق بند ب ماده 5 "قانون سنجش و پذیرش دانشجو در دوره های تحصیلات تکمیلی در دانشگاهها و مراکز آموزش عالی" مصوب 1394/12/18 مجلس شورای اسلامی، داوطلبانی که در آزمون متمرکز (کتبی) 30 درصد را کسب نموده اند، بعنوان قبول مرحله اول از طریق مرکز سنجش آموزش پزشکی معاونت آموزشی وزارت متبوع مجاز به انتخاب رشته و شرکت در آزمون مرحله دوم (مصاحبه) خواهند شد.

تبصره 1: پس از اعلام پذیرفته شدگان مرحله اول (آزمون کتبی) در سایت مرکز سنجش آموزش پزشکی، داوطلبانی مجاز به انتخاب رشته - محل می باشند که دارای مدرک زبان مورد تأیید و 2 مقاله شرطی طبق بند 5-5 ماده 5 آئین نامه دکتری تخصصی پژوهشی/فناوری محور مصوب 1399/08/18 شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی باشند.

تبصره 2: داوطلبان می بایست در مهلت تعیین شده انتخاب رشته - محل، نسبت به بارگذاری مدارک و مستندات آموزشی - پژوهشی خود در بخش تعیین شده سامانه مرکز سنجش آموزش پزشکی معاونت آموزشی وزارت متبوع اقدام نمایند.

6. پس از اتمام انتخاب رشته - محل و بارگذاری مدارک توسط داوطلبان، تأیید نهایی 2 مقاله شرطی داوطلبان طبق بند 5-5 ماده 5 آئین نامه دکتری تخصصی پژوهشی/فناوری محور مصوب 1399/08/18 شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی توسط معاونت تحقیقات و فناوری وزارت متبوع انجام و فقط این گروه از داوطلبان مجاز به شرکت در مصاحبه خواهند بود.
7. کلیه مدارک و مستندات داوطلبان مجاز به مصاحبه که بر روی سامانه مرکز سنجش آموزش پزشکی بارگذاری شده است، توسط کمیته منتخب مؤسسه بررسی شده و داوطلبان طبق جدول زمانبندی مصاحبه که در دفترچه انتخاب رشته آزمون دکتری تخصصی پژوهشی مشخص گردیده است، جهت مصاحبه به کمیته مصاحبه معرفی می شوند. (اعضای کمیته منتخب و مصاحبه با ابلاغ

ریاست مؤسسه تعیین خواهند شد)

8. اعضای کمیته منتخب عبارتند از:

- معاون پژوهشی مؤسسه یا نماینده آن
- معاون آموزشی مؤسسه یا نماینده آن

- معاون تحصیلات تکمیلی مؤسسه
- دو نفر از رؤسای مراکز تحقیقات به انتخاب معاون پژوهشی مؤسسه

9. اعضای کمیته مصاحبه عبارتند از:

- رییس مرکز متقاضی
- معاون پژوهشی مؤسسه یا نماینده آن
- معاون آموزشی مؤسسه یا نماینده آن
- اساتید راهنما
- دو نفر از اعضاء شورای پژوهشی مرکز متقاضی

پس از مصاحبه اعضای کمیته مصاحبه با داوطلبان براساس فرم مصاحبه (پیوست)، نمرات مصاحبه شوندگان طبق جدول اکسل (پیوست) می بایست به معاونت تحقیقات و فناوری وزارت متبوع ارسال شود.

تصوره: نتیجه مصاحبه در مؤسسه به منزله قبولی یا عدم قبولی داوطلب نمی باشد، لذا چنانچه داوطلبی از نظر اساتید راهنما واجد شرایط پذیرش نباشد، نمره مصاحبه فرد می بایست حداقل امتیاز میانگین داوطلبان در مرکز تحقیقات مورد نظر باشد و عبارت "عدم پذیرش" در جدول اکسل امتیازدهی قید گردد.

10. جداول اکسل امتیازدهی مصاحبه ارسالی از مؤسسه، پس از جمع بندی در معاونت تحقیقات و فناوری وزارت متبوع جهت استخراج نتایج نهایی آزمون به مرکز سنجش آموزش پزشکی ارسال می نماید.

11. پس از محاسبه نمرات کتبی (آزمون کتبی) و مصاحبه (آزمون شفاهی) توسط مرکز سنجش آموزش پزشکی، قبول شدگان نهایی در شهریورماه از طریق سایت مرکز سنجش آموزش پزشکی به داوطلبان اعلام می شوند.

12. هر یک از مؤسسات مجری دوره می بایست طبق اعلام اسامی قبول شدگان نهایی مرکز سنجش آموزش پزشکی، طبق مقررات از دانشجویان ثبت نام بعمل آورند.

ماده 3: نظارت و ارزیابی دوره

مسئولیت نظارت، ارزیابی و رسیدگی به مراکز تحقیقاتی در استمرار پذیرش دانشجو و نیل به دستاوردهای اعلام شده توسط مرکز، به عهده معاونت تحقیقات و فناوری وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی می باشد که به صورت ادواری توسط کمیته مربوطه با بررسی فعالیت ها و دستاوردهای مرکز تحقیقات انجام می شود.

ماده 4: مقررات آموزشی

1. رسیدگی به امور آموزشی و فارغ التحصیلی این دانشجویان در حوزه معاونت آموزشی مؤسسه و وزارت متبوع انجام می شود.
2. مسئولیت رسیدگی به امور جاری دانشجویان به عهده شورای تحصیلات تکمیلی مؤسسه بوده و مطابق با مفاد آیین نامه مربوطه است و برای موارد پیش بینی نشده بر اساس قوانین دوره دکتری تخصصی (Ph.D) مصوبه شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی کشور عمل خواهد نمود.

3. فارغ التحصیلی دانشجویان طبق مفاد آیین نامه و با حصول نتیجه فعالیت نهایی توسط مؤسسه انجام خواهد شد.
4. در مورد دانشجویان ورودی قبل از سال 1395 (قبل از ابلاغ قانون سنجش)، می بایست طبق بخشنامه شماره 500/2679/د مورخ 1394/08/19 معاون آموزشی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، مدارک فارغ التحصیلی دانش آموختگان دوره های دکتری تخصصی پژوهشی پس از فراغت از تحصیل همانند دانش آموختگان خارج از کشور، در کمیته ارزشیابی مدارک تحصیلی معاونت آموزشی وزارت متبوع مورد بررسی قرار گرفته و متناسب با واحدهای گذرانده شده، عنوان پایان نامه و مقالات چاپ شده در طول دوران تحصیل با یکی از عناوین رشته های مصوب دکتری تخصصی فارغ التحصیل خواهند شد.
5. دانش آموختگان این دوره نمی توانند از مدرک دکتری تخصصی پژوهشی برای دخالت در امور کلینیکی، پاراکلینیکی و یا تأسیس داروخانه و مطب استفاده نمایند، مگر اینکه براساس مدرک اخذ شده قبل و صرفاً براساس امتیازات یا شرایط مدرک قبلی مجاز به این کار می باشند.

ماده 5: مقررات مالی

- 1- اعتبار مالی پژوهشی (Grant) تحقیقاتی استاد راهنما برای اجرای پایان نامه دانشجوی باید قبل از پذیرش دانشجو به تصویب رسیده باشد.
- 2- دریافت کمک هزینه تحصیلی و سایر مزایای دانشجویی در دوره دکتری تخصصی پژوهشی در پایان هرماه منوط به صدور گواهی حضور تمام وقت و انجام وظایف از سوی استاد راهنما می باشد.
- 3- کمک هزینه تحصیلی به دانشجویان دوره دکتری تخصصی پژوهشی که طبق مفاد بند 4-1-1 ماده 4 آیین نامه از تمدید زمان دوره تحصیلی استفاده می نمایند، طبق نظر شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه پرداخت می گردد. در صورتی که بر اساس رأی کمیسیون موارد خاص دانشگاه طول دوره تحصیلی اضافه بر سقف مجاز تمدید گردد، پرداخت کمک هزینه تحصیلی به دانشجو در طول این مدت ممنوع است. در این شرایط اخذ شهریه از دانشجو طبق نظر شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه انجام می پذیرد.
- 4- در صورتی که به دلیل غیر موجه دانشجو قادر به ادامه دوره نباشد یا به هر دلیل موجهی از ادامه دوره منع شود، ملزم به پرداخت کلیه خسارات طبق تعهد داده شده به سازمان سفارش دهنده می باشد. بر این اساس سازمان سفارش دهنده ملزم به اخذ تعهدات لازم قبل از شروع دوره از متقاضی می باشد.

منابع:

- آیین نامه دوره دکتری پژوهشی/فناوری محور (Ph.D. by Research-Oriented) مصوب هفتاد و هفتمین جلسه مورخ 1399/08/18 شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی
- "قانون سنجش و پذیرش دانشجو در دوره های تحصیلات تکمیلی در دانشگاهها و مراکز آموزش عالی" مصوب 1394/12/18 مجلس شورای اسلامی